

מדינת ישראל
נציבות שירות המדינה
בית הדין למשמעת של עובדי המדינה

י"ב בחשוון תשע"ט
21 באוקטובר 2018

0491-0022-2018-007668
בד"מ: 87.17

בבית הדין למשמעת של עובדי המדינה בירושלים

- יו"ר מותב	עו"ד יוחנן יצחק	בפני :
- חברת מותב	גב' אילנה נהרי	
- חברת מותב	גב' רחל פנצר	

התובע: עו"ד רועי גל

הנאשמת: גב' לנה לוין

ב"כ הנאשמת: עו"ד חיים הדיה

נציגת המשרד: גב' אילנה אסף

גזר – דין

1. הנאשמת, הגב' לנה לוין ילידת 1959, שימשה במועדים הרלוונטיים לתובענה כראש ענף אמרכלות בפ"ש 3 תל אביב. הנאשמת הורשעה על ידינו, על-פי הודאתה, במסגרת של הסדר טיעון בעבירות משמעת לפי סעיפים 17 (2) ו- (3) לחוק שירות המדינה (משמעת) התשכ"ג-1963.

2. הנאשמת הודתה כי במהלך החודשים ספטמבר 2015 – דצמבר 2016, במספר הזדמנויות, דיווחה דיווחים שאינם נכונים ביחס לשעות עבודתה ושעות עבודתם של עובדים נוספים.

הסדר טיעון 3.

הצדדים הגיעו להסדר טיעון לפיו, בכפוף להודאתה ולהרשעתה תפרוש הנאשמת משירות המדינה בתאריך 31.8.2019 עם הגיעה לגיל 60 וכן כי יושת על הנאשמת אמצעי משמעת של נזיפה חמורה.

4. ביום 16.10.18 נשמעו טיעוני הצדדים לכיבודו של הסדר הטיעון:

א. טיעוני התביעה

- (1) יש לקחת בחשבון את הודאתה של הנאשמת בהזדמנות הראשונה. בכך חסכה זמן שיפוטי יקר.
- (2) מחומר החקירה עולה, כי חלקה של הנאשמת בביצוע המעשים שיוחסו לה היה במידת מה זניח, הן מהבחינה שמדובר בהזדמנויות בודדות והן מהבחינה שהדיווחים בוצעו גם ביחס לעובדים נוספים, לרבות הממונה עליה כשהנאשמת עצמה לא קיבלה לכיסה כספים אלה.
- (3) הנאשמת היא עובדת ותיקה ומוערכת והתביעה התרשמה כי המדובר במעידה חד-פעמית מצידה.
- (4) ההסדר מבטא הן את החומרה הטמונה במעשיה של הנאשמת והן את ההתחשבות בנסיבות המיוחדות של התיק, שבפנינו.
- (5) התביעה סבורה כי אין מקום למצות עם הנאשמת את מלוא חומרת הדין וכי הסדר הטיעון ראוי ומאוזן ויש בו כדי להגשים את תכלית הדין המשמעתי בנסיבות המקרה.

ב. עמדת המשרד

מדובר בעובדת המועסקת ברשות המיסים החל מ-1.2.80. כיום משמשת בתפקיד ראש ענף אמרכלות. דרגתה 19 מינהלי. מועסקת במעמד קבוע, בפנסיה תקציבית. מעיון בתיקה האישי לא נמצאו עבירות משמעת קודמות. לעומת זאת העובדת קיבלה במהלך שנות עבודתה והחל משנת 1997 מספר תעודות גמול הצטיינות. 5 תעודות הוגשו לבית הדין. מעיון בגיליונות הערכה של העובדת לשנים 2013, 2014 ו-2015 עולה, כי הציון הכללי הוא 10 - טוב מאוד. רשות המיסים מצטרפת להסדר הטיעון והיא סבורה שזאת ענישה ראויה ביחס למיוחס לנאשמת בכתב התובענה.

ג. טיעוני ההגנה

הנאשמת השקיעה כמעט 40 שנה בשירות המדינה ללא כל דופי עם הערכה רבה מאוד. העבירות שבוצעו בוצעו לא מתוך זדון או כוונה להונות, אלא בין היתר מתוך לחץ שלה כאמרכלית לסיים את הדוחות החודשיים, כאשר היא לא הספיקה לקבל את האישורים המתאימים. הנאשמת מבינה ששגתה והיא עברה תקופה מאוד קשה מאז החקירה. ההגנה סבורה שההסדר שגובש אחרי שקלא וטריא הוא סביר וראוי.

ד. דבר הנאשמת

מודה ששגתה ומקבלת בהערכה את ההסדר שהושג.

5. דיון

בבואנו לבחון אם הסדר הטיעון מאוזן נכונה בין האינטרס הציבורי הכרוך בעניין לאינטרס האישי של הנאשמת, נתנו דעתנו לחומרת העבירות מזה ולנסיבותיה האישיות של הנאשמת מזה. בסופו של עיון בחנו אם אמצעי המשמעת המוצעים עונים על תכליותיהם בדין המשמעת.

א. על חומרת העבירות

הנאשמת הודתה כי במהלך התקופה של ספטמבר 2015 ועד דצמבר 2016, במספר הזדמנויות, דיווחה דיווחים שאינם נכונים ביחס לשעות עבודתה ושעות עבודתם של עובדים נוספים. הנאשמת עשתה כן תוך שימוש בהרשאות שניתנו לה כממונה על דיווחי העובדים, כשהיא משנה את דיווחיה לגבי שעות עבודתה ושעות עבודתם של עובדים נוספים, לרבות הממונה עליה, באופן שלא תאם את פני המציאות וללא קבלת האישורים המתאימים.

למותר לציין, כי מעשיה של הנאשמת חמורים. חומרה יתירה מתווספת למעשיה של הנאשמת נוכח תפקידה כראש ענף אמרכלות ברשות המיסים. מתוקף תפקידה הייתה הנאשמת מודעת היטב לנהלים וההוראות בנושא הדיווחים והייתה אמורה לשמש דוגמא ומופת לעובדים האחרים. הנאשמת כשלה בתפקידה והפרה את הכללים וההנחיות בנושא.

על הפסול שבמסירת דיווחים כוזבים עמד בית המשפט העליון בשורה של פסקי דין. בעש"מ 6978/00 מאיר מוטיל נ' נציב שירות המדינה, פ"ד נד(4) 865 נפסק: **"דיווחים כאלה, תהיה הסיבה לדיווחים אלה אשר תהיה, פסולים בעיקר בשל שלוש סיבות: ראשית, משום שאינם דיווחי אמת, ואין צורך להסביר את הפסול שבחתימת עובד, ביודעין, על דיווח שאינו אמת. מבחינה זאת הם אינם מוסריים. שנית, משום שהם מפריס את ההוראות המחייבות. לכן, הם בלתי-חוקיים, ושלישית, משום שהם משמשים את העובדים כדי לקבל מאוצר המדינה שכר שאינו מגיע להם"**.

בית המשפט שב והדגיש כי חומרת העבירה אינה נבחנת דווקא על פי הנזק הכספי שנגרם לקופת הציבור. כך פסקה כב' השופטת (כתוארה דאז) ביניש בעש"מ 10125/01 מדינת ישראל נגד גניש (ניתן ביום 11.3.2002): **"כבר נאמר לא אחת בפסיקתנו, כי עובד הציבור הוא נאמן הציבור. החומרה במעשים מן הסוג שבו הורשעה המשיבה, אינה נעוצה בהיזק הכספי ואף לא**

בחסר בממון קופת המדינה, אלה במעילה באמון הכרוכה במעשים אלה. קשת המעשים הנכללים בעבירות של מעילה באמון היא מגוונת ומבטאת מידות חומרה שונות. היא כוללת עבירות חמורות כגניבה ממעביד, מעשי מרמה או זיוף וכן הפרת אמונים ואף מעשים שאינם פליליים במובהק, אשר היסוד של מעילה באמון הוא היסוד הדומיננטי בהם. בשל עוצמת הפיתוי והקלות בה ניתן להערים על המערכת בכל הנוגע לקבלת טובות הנאה שלא כדין, יש להקפיד על כך שאמצעי המשמעת שיוטלו על עובד שסטה מן השורה יהוו תגובה הולמת ומרתיעה".

כן ראה: עש"מ 10250/01 ז'קלין מוכתרי נ' נציבות שירות המדינה (ניתן ביום 10.2.2001), עש"מ 1804/01 מדינת ישראל נ' אלקריף (ניתן ביום 13.9.2001), עש"מ 3295/08 שלמה אזולאי נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 23.6.08).

בעש"מ 5626/05 רחל אוחנה נ' מדינת ישראל – נציבות שירות המדינה (ניתן ביום 14.3.06) נפסק:

"קיומה של תרבות עבודה ושמירה קפדנית על הכללים והנוהל של התייצבות לעבודה והשקעה בפועל של שעות עבודה הנדרשות מעובד מדינה הם תנאי הכרחי לתפקוד נאות של השירות הציבורי. היעדרות מהעבודה שלא במסגרת חופשה, מחלה, השתלמות מקצועית או מטרה אחרת שאושרה על ידי הממונה, המתיישבת עם נוהליה ותכליותיה של המערכת הציבורית פוגעת בראש ובראשונה במערך הביצועי של שירות המדינה אשר נמצא לוקה בהעדר השקעת משאבים מספקת ביעדים שיש להשיגם. עבודה אינה יכולה להתבצע כראוי כאשר העובד אינו ממלא את תפקידו אלא עסוק בענייניו הוא. ומעבר לכך, יש בהיעדרות בלתי מאושרת מהעבודה כדי לפגוע פגיעה עמוקה במערך האימון הנדרש בין ציבור העובדים למעסיק ציבורי. אין כמו מצג שווא בדבר הימצאות בעבודה כאשר עובד נעדר ממנה, וקבלת שכר בעבור שעות עבודה שלא בוצעו כדי לפגוע באמינותו של השירות הציבורי בעיני הציבור, וכדי לשקף ניצול כספי ציבור למטרות זרות. קבלת תמורה כספית על ידי עובד בגין שעות עבודה אותן לא ביצע כאשר היה עסוק בענייניו הפרטיים כמוה כשליחת יד בכספי ציבור, ועל אחת כמה וכמה כאשר הדבר נעשה לאורך זמן כעניין של שיטה, המלווה בדיווחים כוזבים, לתופעה זו נילוות חומרת מיוחדת".

- (1) הנאשמת ילידת 1959, מועסקת ברשות המיסים משנת 1980, דרגתה 19 בדירוג המינהלי.
- (2) חוות הדעת עליה ועל אופן ביצוע עבודתה חיובית ביותר.
- (3) לנאשמת אין עבר משמעותי.
- (4) הנאשמת שיתפה פעולה והודתה בביצוע המעשים ובכך חסכה זמן שיפוטי יקר.
- (5) העובדת הינה עובדת ותיקה שמועסקת בשירות המדינה קרוב ל-40 שנה וקרובה לגיל 60.

ג. על תכלית אמצעי המשמעת

תכלית אמצעי המשמעת המושתים על הנאשמת כפולה: מניעת פגיעה משמעותית בתפקודו של השירות הציבורי, בתדמיתו ובאמון הציבור בו מחד, והרתעת עובדים אחרים לבל ייכשלו במעשים דומים מנגד. על תכלית זו של אמצעי המשמעת עמד בית המשפט העליון בשורה של פסקי דין. (ראה, למשל: עש"מ 356/96 פלוני נ' נש"מ, דינים עליון כרך מג 446; עש"מ 5574/00 אורי בנית נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 8.10.00); עש"מ 917/99 מדינת ישראל נ' עבדאללה חמזה פ"ד נג(3) 77; עש"מ 9433/07 מדינת ישראל נ' מרינה אבשלומוב (ניתן ביום 21.5.08)).

עם זאת, בענישה המשמעתית לא נפקד מקומם של שיקולים אינדיבידואליים של הנאשם, ויש מקום להתחשב בכך במסגרת אמצעי המשמעת הנגזרים (ראה: עש"מ 222/070 יוסף אסדו נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 11.11.07; עש"מ 7635/05 שרתוק נ' נציבות שירות המדינה, ניתן ביום 20.1.2007; עש"מ 917/99 מדינת ישראל נ' חמזה, פ"ד נג(3) 77, 82).

לפיכך על בית הדין לחתור ולהגיע לנקודת איזון עונשית ראויה שתשקלל את תכליות הדין המשמעותי אל מול נסיבותיה האישיות של הנאשמת, ראה: עש"מ 3295/08 שלמה אזולאי נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 23.6.08)

יובהר כי גם בחתירתו של בית הדין להגיע לנקודת איזון העונשית הראויה כאמור, אל לו להתעלם מההלכה המנחה של בית המשפט העליון, נוכח תכליתם של אמצעי המשמעת, כי המשקל שיש לייחס לנסיבותיה האישיות של הנאשמת פוחת בדין המשמעותי (עש"מ 5282/98 מדינת ישראל נ' פ"ד נב(3) 93, 87, עש"מ 4203/07 בוגייסקי נ' נציבות שירות המדינה, ניתן ביום 24.6.07, עש"מ 5493/07 טליה ויינשטיין נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 13.8.07, עש"מ 2165/08 יעל זיקרי נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 3.4.08).

ד. לכיבודם של הסדרי טיעון

כידוע, האינטרס הציבורי במובנו הרחב מחייב את בתי המשפט לעודד את קיומם של הסדרי טיעון (ע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל פד"י נז(1), 577, 605), אלא אם יש טעם טוב לסטות מהם, כאשר בית הדין סבור שאמצעי המשמעת שעליהם הוסכם סוטים במידה משמעותית מן האמצעים הראויים בנסיבות המקרה, או כי הם בלתי סבירים באופן בולט (עש"מ 4592/97 אליהו סבג נ' נציבות שירות המדינה פד"י נא(5) 513, 596 : ער"מ 1826/02 סולמי נ' עירית תל אביב-יפו פד"י נז(6) 433, 437).

6. על מידתם של אמצעי המשמעת

לאחר ששקלנו את כל השיקולים שצויינו לעיל, דעתנו היא שהסדר הטיעון שקול ומאוזן.
מחד - הנאשמת כשלה באורח התנהגותה ועשתה זאת על אף שנשאה בתפקיד בו היא אמורה לשמש דוגמא ומופת לאחרים.
מאידך - לנאשמת תקופת שירות ארוכה מאוד ללא רבב ויעידו על כך תעודות ההצטיינות וגיליונות ההערכה של הנאשמת.
בנסיבות אלו אנו מחליטים שההסדר מידתי וראוי ולפיכך נכבדו.

7. סוף דבר

- א. נוכח כיבודו של הסדר הטיעון אנו משיתים על הנאשמת אמצעי משמעת של נזיפה חמורה.
- ב. רשמנו לפנינו את התחייבותה של הנאשמת לפרוש משירות המדינה ביום 31.8.2019. ככל שלא תפרוש כאמור, תפוט מהשירות במועד זה.

גזר הדין ניתן בהעדר הצדדים ביום 16.10.18, וישלח לבאי כח הצדדים באמצעות הדואר האלקטרוני והדואר הרגיל.

(-)	(-)	(-)
רחל פנצר חברת המותב	אילנה נהרי חברת המותב	עו"ד יוחנן יצחק יו"ר המותב